

HARRAN ÜNİVERSİTESİ
BAĞIL DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu düzenlemenin amacı, Harran Üniversitesi bünyesindeki, Bağlı Değerlendirme Sistemi (BDS) uygulayacak programlardaki ölçme ve değerlendirmeye ilişkin kurallar ile uygulama usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu esaslar, Harran Üniversitesi Ön lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine tâbi fakülte, yüksekokul, meslek yüksekokullarındaki ölçme ve değerlendirme uygulama usul ve esaslarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3- Bu yönerge, 8 Ağustos 2016 tarih ve 29795 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Harran Üniversitesi Ön lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 25'inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu yönergede geçen;

- a) Birim: Harran Üniversitesine bağlı fakülte, yüksekokul, konservatuvar ve meslek yüksekokulunu,
- b) Senato: Harran Üniversitesi Senatosunu,
- c) Üniversite: Harran Üniversitesini ifade eder.

Kısaltmalar

MADDE 5- (1) Bu yönergede geçen;

- a) BDKL: Bağlı Değerlendirmeye Katılma Limitini,
- b) BDS: Bağlı Değerlendirme Sistemini,
- c) HBN: Dönem Sonu Ham Başarı Notunu,
- d) MDS: Mutlak Değerlendirme Sistemini,
- e) Program: Diploma Programını,
- f) YSAL: Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme Sınav Notu Alt Limitini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Değerlendirme Sisteminin Belirlenmesi

MADDE 6- (1) Üniversite bünyesindeki birimlerde değerlendirme dersin öğretim elemanının isteğine göre Mutlak Değerlendirme Sistemine (MDS) göre veya Bağlı Değerlendirme Sistemine (BDS) göre yapılır. Ancak, aşağıdaki durumlarda mutlak değerlendirme yapılır.

- a) Bağlı Değerlendirmeye alınacak öğrenci sayısı veya mevcudu 20'den az olan derslerde,
- b) Uzaktan Öğretim programlarında.

Notların Hesaplanması ve Arşivlenmesi

MADDE 7- (1) Her iki değerlendirme sisteminde notların hesaplanmasına ilişkin işlemler öğrenci otomasyon programıyla yapılır. Otomasyon programına işlenen notlara ilişkin tüm verilerin güvenli şekilde yedeklenerek arşivlenmesinden Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı sorumludur.

Öğretim Elemanlarının Sorumluluğu

MADDE 8- (1) Dersin sorumlu öğretim elemanları, öğrencilerinin devam durumu ve notlarının belirlenen süreler içinde üniversite otomasyon sistemine girilmesinden sorumludur.

Devamsız Öğrencilerin Durumu

MADDE 9- (1) Devamsız öğrenciler, Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme sınavlarına giremezler ve bu öğrencilere **FZ** harf notu verilir.
(2) Uygulamada başarısız öğrenciler, Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme sınavlarına giremezler ve bu öğrencilere **FZ** harf notu verilir.

Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme Sınav Notu Alt Limiti (YSAL)

MADDE 10- (1) Bağlı değerlendirme sisteminde yarıyıl içi/yıl içi etkinlik notlarına bakılmaksızın öğrencilerin başarı notunun hesaplanabilmesi için Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme sınavından 100 üzerinden en az 40 almaları gerekir. Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme sınavında bu sınır değerinin altında not alan öğrencilere **FF** notu verilir. Bir birim de uygulanacak bu alt sınır, ilgili birim kurul kararı ile yükseltilebilir.

Dönem Sonu Ham Başarı Notunun (HBN) Hesaplanması

MADDE 11- (1) HBN, öğrencilerin yarıyıl içi/yıl içi etkinlikleri ve Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme sınavlarının ağırlıklı aritmetik ortalamasıdır. HBN'nin hesaplanmasında yarıyıl içi/yıl içi etkinliklerinden elde edilen puanın yüzde 40'ı, Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme sınavlarından elde edilen puanın yüzde 60'ı alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Mutlak Değerlendirme Sistemi

Değerlendirme Yöntemi

MADDE 12- (1) Mutlak değerlendirme sistemi, bir öğrencinin başarısını, öğrencinin ait olduğu gruptaki diğer öğrencilerin başarısına göre değil, her bir öğrencinin notunu bağımsız olarak, önceden belirlenmiş belirli mutlak standartlara göre değerlendirir.

Harf Notlarının Hesaplanması

MADDE 13- (1) MDS'nde, öğrencilerin HBN'ları **Tablo 1**'de gösterilen "Mutlak Aralıklar"a göre başarı notu olarak harf notuna çevrilir.

(2) Bu Yönergenin 6. maddesi kapsamında belirtilen durumlarda **Tablo 1** kullanılır.

(3) MDS'nde, ondalıklı HBN virgülden sonraki sayı beş veya beşten büyükse bir üst tam sayıya yuvarlanır.

Tablo 1 – Mutlak Aralıklar

Dörtlük Sistem	Harf Notu	HBN Aralıkları
4,00	AA	90 - 100
3,50	BA	85 - 89
3,00	BB	75 - 84
2,50	CB	70 - 74
2,00	CC	65 - 69
1,50	DC	60 - 64
1,00	DD	55 - 59
0,50	FD	50 - 54
0,00	FF	0 - 49

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Bağıl Değerlendirme Sistemi (BDS)

Değerlendirme Yöntemi

MADDE 14- (1) BDS, bir öğrencinin başarısını mutlak standartlara göre değil öğrencinin ait olduğu grubun genel başarısına göre değerlendiren istatistiksel bir yöntemdir. Bu sistemde bir notun, grubun HBN ortalamasından büyük olması başarının artması, küçük olması ise başarının azalması olarak yorumlanır. Bağlı sistemin uygulanma şekli bu yönergenin 15. maddesinde açıklanmıştır.

Harf Notlarının Hesaplanması

MADDE 15-(1)HBN 40'ın altında kalan ve/veya Yarıyılsonu/Yıl sonu/Bütünleme sınavına hakkı olduğu halde girmeyen ya da devamsızlık nedeni ile giremeyen öğrencilerin notları BDS'ndeki hesaplamaya dâhil edilmez. Bunlardan HBN 40'ın altında kalan öğrenciler **FF** ve devamsız öğrenciler **FZ** harf notu olarak başarısız sayılır. Bir birimde uygulanacak bu alt sınır, ilgili birim kurulu kararı ile yükseltilebilir.

(2) HBN en az **90** olan öğrenciler BDS'ne dâhil edilmezler ve doğrudan **AA** alırlar.

(3) BDS'de, HBN değerlerinin harf notlarına çevrilmesinde değerlendirmeye katılan öğrencilerin HBN'lerinin aritmetik ortalaması (μ) ve standart sapması (σ) esas alınır. Bu değerlerin hesaplanmasında ise, X bağıl değerlendirmeye dâhil edilen bir öğrencinin HBN'unu ve N, bağıl değerlendirmeye katılan öğrenci sayısını göstermek üzere aşağıdaki formüller kullanılır:

$$\mu = \frac{\sum_{i=1}^N X_i}{N}, \quad \sigma = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (X_i - \mu)^2}{N}}$$

(4) BDS'de öncelikle bağıl değerlendirmeye katılan öğrenci sayısı (N) ve standart sapma (σ) değerine bakılır. $N < 20$ veya $\sigma < 8$ olması durumunda **Tablo 1**'deki sabit aralıklar kullanılarak Mutlak Değerlendirme yapılır. $N \geq 20$ ve $\sigma \geq 8$ ise **Tablo 2**'de yer alan ortalama ve standart sapmaya bağıl değişken aralıklar kullanılarak Bağıl Değerlendirme yapılır.

(5)) Değişken aralıklar HBN'lerin ortalaması dikkate alınarak grubun başarı durumuna göre Zayıf, Orta, İyi, Çok İyi ve Mükemmel şeklinde beş düzey olarak belirlenmiştir.

Tablo 2 – Değişken aralıklar*

Harf Notu	Zayıf ($\mu < 50$)	Orta ($50 \leq \mu < 60$)	İyi ($60 \leq \mu < 70$)
AA	$[\mu + 3.00\sigma, 100]$	$[\mu + 2.30\sigma, 100]$	$[\mu + 1.50\sigma, 100]$
BA	$[\mu + 2.60\sigma, \mu + 3.00\sigma)$	$[\mu + 1.90\sigma, \mu + 2.30\sigma)$	$[\mu + 1.10\sigma, \mu + 1.50\sigma)$
BB	$[\mu + 2.20\sigma, \mu + 2.60\sigma)$	$[\mu + 1.50\sigma, \mu + 1.90\sigma)$	$[\mu + 0.70\sigma, \mu + 1.10\sigma)$
CB	$[\mu + 1.30\sigma, \mu + 2.20\sigma)$	$[\mu + 0.80\sigma, \mu + 1.50\sigma)$	$[\mu + 0.30\sigma, \mu + 0.70\sigma)$
CC	$[\mu + 0.40\sigma, \mu + 1.30\sigma)$	$[\mu + 0.10\sigma, \mu + 0.80\sigma)$	$[\mu - 0.10\sigma, \mu + 0.30\sigma)$
DC	$[\mu - 0.30\sigma, \mu + 0.40\sigma)$	$[\mu - 0.80\sigma, \mu + 0.10\sigma)$	$[\mu - 1.30\sigma, \mu - 0.10\sigma)$
DD	$[\mu - 1.00\sigma, \mu - 0.30\sigma)$	$[\mu - 1.70\sigma, \mu - 0.80\sigma)$	$[\mu - 2.50\sigma, \mu - 1.30\sigma)$
FF	$< \mu - 1.00\sigma$	$< \mu - 1.70\sigma$	$< \mu - 2.50\sigma$

Harf Notu	Çok İyi ($70 \leq \mu < 80$)	Mükemmel ($\mu \geq 80$)	* "[I]" notasyonu sınırın "dâhil" olduğu ve "]" notasyonu ile sınırın "dahil olmadığı" belirtilmiştir. Tabloda, N bağıl değerlendirmeye katılan öğrenci sayısını, μ HBN'lerin ortalamasını, σ ise bu değerlerin standart sapmasını göstermektedir.
AA	$[\mu + 1.00\sigma, 100]$	$[\mu + 0.50\sigma, 100]$	
BA	$[\mu + 0.65\sigma, \mu + 1.00\sigma)$	$[\mu + 0.20\sigma, \mu + 0.50\sigma)$	
BB	$[\mu + 0.30\sigma, \mu + 0.65\sigma)$	$[\mu - 0.10\sigma, \mu + 0.2\sigma)$	
CB	$[\mu - 0.05\sigma, \mu + 0.30\sigma)$	$[\mu - 0.40\sigma, \mu - 0.10\sigma)$	
CC	$[\mu - 0.40\sigma, \mu - 0.05\sigma)$	$[\mu - 0.70\sigma, \mu - 0.40\sigma)$	
DC	$[\mu - 1.70\sigma, \mu - 0.40\sigma)$	$[\mu - 2.10\sigma, \mu - 0.70\sigma)$	
DD	$[\mu - 3.00\sigma, \mu - 1.70\sigma)$	$[\mu - 3.50\sigma, \mu - 2.10\sigma)$	
FF	$< \mu - 3.00\sigma$	$< \mu - 3.50\sigma$	

(6)) Bütünleme sınavı harf notları yarıyıl sonu/yılsonu sınavında oluşan aralıklara göre belirlenir.

(7)) Standart sapmaya ilişkin eşik değer "8" dir. Ancak, bu eşik değer senato kararıyla en fazla "10" değerine kadar yükseltilebilir. Standart sapma değerinin 12'den fazla olması durumunda BDS değerlendirmesinde 12 olarak alınır.

(8) Bir dersin birden fazla gruba ayrılarak aynı öğretim elemanı tarafından verilmesi durumunda gruplar birlikte değerlendirilir.

(9) Aynı öğretim elemanı tarafından verilen aynı kodlu I. ve II. öğretim dersleri birlikte değerlendirilir.

(10) Maddi hata vb. nedenlerle Yarıyıl sonu/Yılsonu/Bütünleme sınav sonucu, ilgili birim Yönetim Kurulu Kararı ile değişen öğrencilerin başarı notunun değerlendirilmesinde dersin ilgili sınavında uygulanan not aralıkları kullanılır.

(11) Yapısı gereği bağıl değerlendirmeye uygun olmadığı birim yönetim kurulu kararı ile belirlenen dersler (Staj, Bitirme Tezi, Araştırma Projesi vb.) için Yarıyıl sonu/Yılsonu/Bütünleme sınavında alınan not aynı zamanda yarıyıl içi/yıl içi etkinliklere ait not olarak da değerlendirilir ve bu dersler için MDS kullanılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Özel Hükümler

Diğer Sınavların Değerlendirilmesi

MADDE 16- İki ders, af, muafiyet vb. sınavların değerlendirilmesinde, söz konusu sınavda alınan not HBN kabul edilerek MDS aralıkları kullanılır.

ALTINCI BÖLÜM

Diğer Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 17-(1) Bu yönergede hüküm bulunmayan hallerde ilgili birim yönetim kurulu kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 17-(1) Bu yönerge hükümleri, 2016-2017 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanmak üzere Harran Üniversitesi senatosunda kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18- (1) Bu yönerge hükümlerini Harran Üniversitesi Rektörü yürütür.